

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

**КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
ТА ПСИХОТЕРАПІЇ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ РОБІТ**

**Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність 053 Психологія
Освітня програма
Психологія забезпечення ментального здоров'я**

Ухвалено Вченою радою КІСПП
Протокол №12
від 07 липня 2025 р.
Голова Вченої ради
Борис ХЕРСОНСЬКИЙ

Київ 2025

Розглянуто на засіданні кафедр клінічної та соціальної психології (Протокол №10 від 23 червня 2025 року).

Схвалено Радою якості вищої освіти (Протокол №5 від 30 червня 2025 року).

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту сучасної психології та психотерапії (Протокол №12 від 07 липня 2025 року).

Рецензенти:

Доктор медичних наук, професор кафедри клінічної психології КІСПП Світлана ПОЛШКОВА

Кандидат психологічних наук, доцент кафедри клінічної психології КІСПП Євгенія ІВАНОВА.

Автори: доктор психологічних наук, професор кафедри клінічної психології Наталія ЗАВ'ЯЗКІНА, зав.каф. клінічної психології КІСПП, ст.наук.співробітник Ірина ЛИСЕНКО, завідувач кафедри соціальної психології, канд.психол.н., доцент Дар'я ТРОФІМОВА - К.: Київський інститут сучасної психології та психотерапії, 2025 - 31 с.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія і висвітлюють основні питання, пов'язані з написанням та оформленням курсових робіт.

ВСТУП

Курсова робота є основною науково-практичною роботою, що виконується здобувачами індивідуально під час їх навчання в Інституті. Вона містить науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати, наукові положення, які виносяться автором для публічного захисту. Мета курсової роботи полягає у систематизації, закріпленні та розширенні теоретичних та практичних знань, ознайомленні з методами, які напрацьовані іншими дослідниками в певній галузі, або адаптації/створенні власних методів психодіагностичного дослідження, а також у теоретичному обґрунтуванні результатів власних досліджень.

Завдання курсових робіт:

- закріпити і поглибити знання, отримані здобувачами у процесі навчання;
- залучити здобувачів до самостійної роботи з фаховою літературою;
- сформулювати навички пошуку необхідних джерел і матеріалів;
- створити умови для набуття здобувачами досвіду чітко, послідовно і грамотно письмово викладати теоретичні положення;
- закріпити вміння проводити статистичну обробку отриманих даних;
- розвинути вміння аналізувати, узагальнювати і робити висновки;
- визначити вклад роботи в розвиток теорії, практичну значимість і перспективу подальшої розробки теми.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітнього компоненту

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p> <p>СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p>
Програмні результати навчання (ПР)	
<p>ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.</p> <p>ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.</p> <p>ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.</p> <p>ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p>	

В методичних рекомендаціях наведено поетапну процедуру організації дослідження, розкрито вимоги до структури курсової роботи, рекомендації щодо оформлення результатів досліджень здобувачів, а також необхідні додатки.

Курсові роботи - це стандартні форми самостійної роботи здобувачів. Вони покликані виховувати аналітичні, пізнавальні здібності і навички проведення емпіричних досліджень. Обираючи тему курсової роботи, необхідно спиратися на знання методологічних та науково-практичних проблем психології, які здобувач має намір досліджувати, при цьому слід враховувати наявність літературних джерел та досліджень з обраної теми, можливість збору необхідного фактичного матеріалу.

Наприкінці першого року навчання зі здобувачами проводиться початкова консультація щодо написання курсової роботи та обрання теми дослідження.

При визначенні теми дослідження здобувачу бажано враховувати, що її проблематика в майбутньому може бути логічно продовжена та поглиблена і перетворитися на завершальному етапі навчання в магістерську роботу.

Перш за все, здобувачу необхідно визначити проблематику дослідження та можливості збору емпіричного матеріалу, з огляду на актуальність обраної теми. На початковому етапі (при написанні курсових робіт), здобувачам не рекомендується братися за розкриття складних тем, а досліджувати конкретну науково-практичну тематику.

Основне завдання автора - продемонструвати рівень відповідної магістерського рівня кваліфікації, вміння самостійно вести теоретичний пошук і вирішувати конкретні науково-практичні завдання. Здобувач має продемонструвати набуті навички роботи з науковою літературою, вміння зіставляти й оцінювати отриману інформацію, проводити емпіричне дослідження, роботи статистичний аналіз отриманих даних, виокремлювати проблемні питання і ставити завдання, розв'язання яких допоможе вирішити ці питання. Здобувачі повинні продемонструвати навички використання сучасних психодіагностичних методів для проведення дослідження й отримання достовірних результатів, вміння інтерпретувати результати емпіричних досліджень, аргументувати і відстоювати свою інтерпретацію, обґрунтовувати власні висновки і практичні рекомендації.

Після вибору теми курсової роботи, здобувач погоджує її з керівником. При цьому, якщо тема курсової роботи є в затвердженому кафедрою переліку, обґрунтовувати свій вибір здобувачеві не потрібно. Якщо ж здобувач формулює тему курсової роботи самостійно, він має навести конкретні мотиви свого вибору: робота над темою в межах наукової зацікавленості здобувача, зв'язок теми з професійною діяльністю, можливість використання додаткових джерел тощо.

Узгоджена з керівником тема курсової роботи надається на кафедру для затвердження шляхом внесення до гугл-таблиці (посилання на гугл-таблицю надсилається на електронну пошту здобувача).

У разі необхідності перегляду наукової новизни теми та її фахової складової, під час засідання кафедри може бути проведена корекція теми.

ПІДГОТОВКА РОБОТИ

Курсова робота в основі своїй має ґрунтуватися на опрацьованих здобувачем джерелах та основних психологічних дослідженнях з обраної проблеми. Завдання

здобувача - виявити обізнаність з найважливішими науковими працями, що стосуються обраної теми, і показати це у формі посилань на використані труди інших дослідників. Науковий апарат виступає обов'язковим компонентом усіх частин дослідження.

Від самого початку роботи здобувачу необхідно мати попередній робочий план роботи, який йому допомагає скласти науковий керівник. План в подальшому може коригуватися. Попередній робочий план тільки в основних рисах дає характеристику предмета дослідження. Надалі такий план може і повинен уточнюватися, проте основне завдання, яке стоїть перед роботою загалом, повинне змінюватися якомога менше.

Пам'ятайте, що до консультації з науковим керівником слід готуватись – консультацію можна отримати з приводу конкретного науково-практичного питання або проблеми. Якщо Ви нічого не зробили, не прочитали жодної наукової праці з обраної проблеми, у Вас немає ніякого тексту, то результат консультації з науковим керівником буде дуже низький.

Науковий керівник може надавати рекомендації щодо добору літератури, методів і методик емпіричного дослідження, довідкових, статистичних матеріалів; він проводить консультації; оцінює зміст виконаної роботи як частинами, так і в цілому; дає згоду на подання роботи до передзахисту та захисту.

Опрацювання джерел і літератури необхідно починати паралельно із складанням бібліографії. Спочатку слід проглянути спеціальну наукову літературу, бібліографічні покажчики та довідники, що дають можливість ознайомитись з рівнем розробки обраної теми в наявних дослідженнях. В першу чергу слід звернути увагу на ті роботи, що ближче за все стосуються обраної теми. Починати вивчення літератури доцільно з праць, виданих в останні 3-5 роки, а потім поступово звертатися до досліджень попередніх років.

Має сенс, при роботі з літературою, готувати виписки з джерел та групувати їх за розділами чи підрозділами з посиланням на ті джерела, звідки вони взяті. При написанні курсової роботи це дасть можливість зробити точне посилання на використаний матеріал і сприятиме його систематизації, оскільки під час

підготовчого періоду виписок накопичується дуже багато. Опрацьовуючи наукову літературу, здобувач дає самостійну оцінку досягненням попередніх дослідників, які розробляли чи торкалися окремих аспектів обраної теми, здійснює огляд і на цій основі визначає завдання свого дослідження. Слід прагнути до залучення і аналізу якомога більшої кількості різних за характером критичних досліджень і документів з теми роботи.

Особливою формою фактичної роботи з літературними джерелами є цитати. Органічно вплетені у текст роботи, вони становлять невід'ємну його частину. Цитати використовуються для того, щоб без перекручень передати думку автора першоджерела. Вони слугують необхідною опорою авторові роботи у процесі аналізу та синтезу інформації. Відштовхуючись від їх змісту, можна створити систему переконливих доказів, потрібних для об'єктивної характеристики явища, яке вивчається. У всіх випадках кількість використаних цитат повинна бути оптимальною, тобто визначатися потребами розроблення теми роботи. Можливі два способи цитування: а) пряме цитування, коли в лапках дослівно повторюється текст із відповідного джерела (у посиланні на джерело через крапку з комою вимагається точно вказати сторінку, на якій починається дана цитата), б) непряме цитування, коли одна або декілька думок, можливо з різних місць цитованого джерела, висловлюються автором своїми словами, але більш-менш близько до оригінального тексту. Детальніше про посилання та правила оформлення.

Найчастіше цитати та інші запозичені матеріали застосовують у процесі написання теоретичного розділу роботи – одного з важливих етапів підготовки роботи.

При використанні літературних джерел обов'язково слід дотримуватися принципів академічної доброчесності.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ РОБОТИ

Курсова робота має містити:

1. Титульний аркуш (див. Додаток А).
2. Анотацію
3. Ключові слова
4. Зміст (див. додаток Б).
5. Вступ
6. Основну частину (зміст роботи, викладений у розділах, підрозділах)
7. Висновки
8. Список використаних джерел
9. Додатки (у разі необхідності)

Загальні вимоги до оформлення курсових робіт здобувачів

Курсові роботи друкуються на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (297x210 мм). Параметри сторінки: всі поля (верхні, нижні, ліве, праве) - відступ 2,54 см. У тексті виділяють абзаци – відступи вправо (1 см) на початковому рядку кожної частини тексту. Абзаци роблять для увиразнення думки і надання їй довершеного характеру.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Нумерація сторінок – у правому верхньому кутку аркуша.

На першій сторінці (титульному аркуші) номер не ставиться. Нумерація починається з другої сторінки. Додатки наприкінці роботи не нумеруються.

Усі курсові роботи пишуться *державною мовою*, за винятком списку літератури, де використане джерело записується мовою оригіналу, наприклад, англійською, німецькою тощо. Цитати в тексті роботи також перекладаються і наводяться українською мовою. Відповідно до законопроекту Верховної Ради, щодо заборони використання джерел інформації держави-агресора або держави-окупанта в освітніх програмах, в науковій та науково-технічній діяльності, робота не повинна

містити використання та посилання на джерела інформації Російської Федерації та Республіки Білорусь.

Текст курсових робіт бажано писати *в безособовій манері*. Не бажано при написанні використовувати займенник «я», його треба замінювати на «ми», – оскільки це спільна Ваша робота з науковим керівником, або а межах дослідницької групи. Більш доцільним є використання безособових фраз, *наприклад*, «було встановлено», «як вже було зауважено вище», «звернемо увагу на те, що ...», «окремо потрібно наголосити на тому, що ...», «наступним кроком буде розгляд / обговорення такого аспекту проблеми» і т. ін. Такого ж принципу слід дотримуватися й при презентації результатів на передзахисті та захисті курсової роботи.

Обсяг курсової роботи повинен бути не менше 40 друкованих сторінок та не більше 60 сторінок (без урахування титульної сторінки, переліку використаних джерел та додатків).

Основний текст курсових робіт поділяється на структурні одиниці: найбільш велика одиниця - розділ. Назва розділу пишеться великими жирними літерами, обов'язково пишеться слово «**РОЗДІЛ**», перенесення слів у заголовку розділу не допускається). Розділ складається з підрозділів (назва пишеться жирними буквами, слово «підрозділ» писати не треба), підрозділи можуть складатися з **пунктів** (назва пишеться жирними шрифтом курсивом, слово «пункт» не пишеться).

Структурні складові роботи (**ЗМІСТ, АНОТАЦІЯ, КЛЮЧОВІ СЛОВА, РОЗДІЛИ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ**) пишуться великими літерами, вирівнюються по центру та завжди починаються з нової сторінки. Назви підрозділів пишуться звичайними буквами, напівжирними, вирівнюються по ширині, крапка наприкінці не ставиться. Назви пунктів також пишуться звичайними буквами, вирівнюються по ширині, але наприкінці ставиться крапка. Підрозділи нумеруються в межах розділів (наприклад, 1.1, 1.2, 1.3 і т. д.), пункти, відповідно, в межах підрозділів (наприклад, 1.1.1, 1.1.2, 1.2.1, 1.2.2 і т. д.), підпункти, в межах пунктів (наприклад, 1.1.1.1, 1.1.1.2 і т. д.)

Обов'язково при написанні курсових робіт треба робити *посилання* на першоджерела. Зазвичай багато посилань концентрується в теоретичній частині роботи, але можливі посилання й при інтерпретації результатів емпіричного дослідження на схожі результати досліджень інших вчених. Докладні вимоги до оформлення посилань та списку використаних джерел буде надано нижче.

Особливу увагу слід звернути на *оформлення таблиць та рисунків*. Отримані результати обов'язково повинні бути відображені наочно, тому неодмінно розберіться в Excel та автофігурах Word. Ви повинні довести, що вмієте відобразити результати Вашого дослідження наочно, а не лише подати текстом.

По-перше, будь-яка таблиця, рисунок, схема, діаграма, яка наводиться в тексті роботи, має розкривати суттєві, узагальнюючі моменти роботи, і, що найважливіше, спрощувати сприйняття, а не ускладнювати його. По-друге, всі таблиці і рисунки (схеми і діаграми) слід розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці, мати назву та номер. Загальні правила такі: слово «Таблиця» та її номер, відповідно до розділу, вказують зліва, на наступному рядку по центру пишуть її назву, шрифт напівжирний; рисунок (схема, діаграма) – знизу (вирівнювання по ширині), також слово рисунок скорочено (Рис.), потім номер та назву. Номер таблиці або рисунка (діаграми, схеми) має дві цифри: перша цифра – номер розділу, в якому вона представлена, друга – порядковий номер таблиці або рисунка в межах даного розділу. Нумерування відбувається наскрізь розділу.

Табл.1.1.

Розподіл досліджуваних за віком

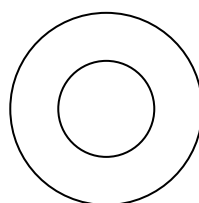

Рис.1.1. Розподіл досліджуваних за освітою

ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА РОБОТИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЗА ПЕРЕВІРЕНИМИ НА ПСИХОМЕТРИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МЕТОДИКАМИ

Титульний аркуш містить назву навчального закладу (Київський інститут сучасної психології та психотерапії), де виконана робота, назву роботи; прізвище, ім'я, по-батькові автора; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали наукового керівника тощо (див. додаток А).

Назва роботи має бути стислою, конкретною, відповідати спеціальності та суті дослідженої проблеми, вказувати на предмет і мету дослідження. У назві не бажано використовувати ускладнену, узагальнюючу чи псевдонаукову термінологію.

Зміст подають на початку роботи. Він включає найменування всіх структурних розділів та підрозділів роботи (якщо вони мають заголовки) та нумерацію їх початкових сторінок (див. додаток Б). Заголовки у змісті та заголовки розділів і підрозділів у тексті роботи мають бути ідентичними. Їх не можна скорочувати або подавати в іншій редакції.

Анотація (abstract) - короткий розділ на початку викладу, який в середньому не повинен містити більше 150 слів. Анотація має містити опис дизайну дослідження та коротку доказову вказівку на новизну роботи. Анотація ніколи не містить огляду літератури.

Перелік ключових слів включає 5-7 слів та визначень, які дозволяють швидко та чітко ідентифікувати проблематику дослідження.

Вступ повинен містити:

1. Обґрунтування актуальності теми
2. Теоретико-методологічну основу дослідження
3. Об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження
4. Методи дослідження
5. Характеристику вибірки
6. Дослідницькі питання

Обґрунтування актуальності теми. Аналізується стан розробки проблеми, ступінь її новизни, надається короткий огляд історії досліджень; виділяється та частина проблеми, яка не отримала потрібного висвітлення в науці, але має значення для аналізу проблеми в цілому; підкреслюється зв'язок із важливими аспектами соціальних практик. Тобто в цій частині вступу слід обґрунтувати, чому на Вашу думку ця тема важлива для розгляду та подальшого дослідження. Обґрунтування актуальності в курсових роботах за обсягом зазвичай становить приблизно одну-півтори сторінки. Закінчити обґрунтування актуальності можна, наприклад, такими фразами: *«Саме тому обрана проблематика дослідження є вельми актуальною на даний момент»* або *«Власне це й обрано основною проблемою даного дослідження, що визначає його актуальність як у загальнопсихологічному, так і у прикладному аспектах»*.

Теоретико-методологічна основа дослідження. Це виокремлення теоретичних положень тих учених, на праці яких ви спиралися при плануванні та проведенні дослідження. Формулювання теоретико-методологічної основи зазвичай виглядає дещо ширше за тему та предмет дослідження. Для більш повного надання інформації, Ви маєте торкнутись у власному дослідженні аналізу робіт відомих вчених, які досліджували обрану тему. Мають бути перераховані суміжні з предметом Вашого дослідження категорії та галузі психології і представники, які написали найвидатніші роботи щодо них.

При підготовці тексту слід поєднувати вимогу до змістовності і скороченості викладу з одного боку, та вимога повноти і зрозумілості викладу, з іншого. Щоб зрозуміти, як це можливо реалізувати, слід уважно вивчати сучасні публікації у сфері своїх наукових інтересів та читати вже опубліковані статті та інші академічні публікації на сучасних наукових платформах.

Категорично неприпустимим є вживання термінів власного авторства без відповідного пояснення, визначення та аргументації їхнього застосування.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В предметі виділяється та частина об'єкта, яка буде основою дослідження. *Об'єкт* - це процес або явище, що породжують

проблемну ситуацію і обрані для вивчення. Проте об'єкт дослідження слід формулювати не досить широко, а так, щоб можна було прослідкувати явища об'єктивної реальності. *Предмет* - це те, що міститься в межах об'єкта. Саме на нього спрямована основна увага здобувача, оскільки предмет дослідження визначає тему курсової роботи, яка вказана на титульному аркуші як назва.

Визначаючи об'єкт, треба знайти відповідь на запитання: що розглядається? Предмет визначає аспект розгляду, дає уявлення про зміст об'єкта дослідження, про те, які нові відношення, властивості, аспекти й функції об'єкта розкриваються. Інакше кажучи, об'єктом виступає те, що досліджується, а предметом - те, що в цьому об'єкті має наукове пояснення.

Наприклад: якщо тема звучить як «Дослідження оціночної тривожності у молодших школярів», то об'єкт дослідження буде «оціночна тривожність», а предмет «Дослідження оціночної тривожності у молодших школярів».

Мета повинна бути сформульована таким чином, щоб вказувати на об'єкт та предмет дослідження. Це обґрунтоване уявлення про загальні результати наукового пошуку. В ній формулюється загальний задум дослідження. Мета повинна бути визначена чітко та лаконічно.

Метою може бути, наприклад, експериментальне обґрунтування певного психологічного впливу, на основі модельних характеристик психофізіологічного стану людини, розробка/адаптація психодіагностичної методики тощо. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Краще вказувати «Вивчити...», «Дослідити...». Потрібно уникати використання слова «Ціль» або «Цілі» замість «Мета».

Завдання дослідження - це певні етапи наукової розвідки, засоби реалізації визначеної мети. Формулювати завдання необхідно чітко та лаконічно, оскільки описання їх вирішення становить зміст розділів роботи. Таких завдань може бути 3-4. Як правило, кожне завдання формулюється наступним чином: «Вивчити...», «Розробити...», «Виявити...», «Встановити...», «Обґрунтувати...» тощо (див. додаток В).

Методи дослідження. Метод – це сукупність прийомів чи операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності, підпорядкованих виконанню конкретного завдання. Подають перелік застосованих методів та методик дослідження із обов’язковим зазначенням їх авторів. Перераховувати їх треба в контексті роботи стисло та змістовно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме даних методів.

Характеристика вибірки описує загальну кількість осіб, які прийняли участь у дослідженні, їх розподіл, демографічні дані тощо.

Вступ завершується **не менш ніж двома дослідницькими питаннями**, на які Ви, як дослідник, будете намагатися дати відповідь проведеним дослідженням.

Основна частина роботи як вже зазначалося вище, складається з розділів, підрозділів, іноді пунктів та підпунктів. Кожен розділ починають із нової сторінки. Наприкінці кожного розділу формулюють *висновки* із лаконічним викладом наведених у розділі результатів.

Перший розділ роботи присвячується аналізу теоретичних джерел із проблеми. У ньому описуються встановлені факти, закономірності, які являють собою теоретичну основу дослідження, що дозволяє визначити ступінь дослідженості проблеми та ті сторони, які залишилися поза увагою авторів.

При складанні початкового змісту, розбиваючи наявний матеріал на розділи, слід дотримуватися принципу змістовного навантаження (важливості) тієї чи іншої частини роботи. Як правило, робота складається з розділів, а ті в свою чергу можуть поділятися на підрозділи, іноді пункти та підпункти, кількість яких може бути різною, але становити більше одного. При цьому важливо, щоб зміст кожного розділу чи підрозділу був співзвучний його назві, характеризувався глибоким аналізом досліджуваного питання, його науковим обґрунтуванням.

Другий підрозділ присвячують результатам/обробці результатів дослідження, де послідовно та логічно викладають, що, коли і в який спосіб було отримано.

Емпірична частина роботи – найвідповідальніша та найсерйозніша. Вона зазвичай має назву «*Емпіричне дослідження....*» (і далі по темі) та складається з двох

підрозділів із відповідними назвами.

*В цьому розділі надається дизайн дослідження та аналіз отриманих результатів. Цей розділ містить всі пояснювальні та ілюстративні матеріали дослідження, графіки, рисунки, таблиці, діаграми, а також аргументовані твердження, які розкривають мету та результати проведеного дослідження. Підвищує цінність роботи наявність **обговорення**, які виконують функцію порівняння отриманих власних результатів з тими, які були отримані в близьких за змістом дослідженнях.*

Висновки пишуть як до кожного розділу, так і за змістом усієї роботи (наприкінці всієї роботи вони мають назву «**ВИСНОВКИ**»). У загальних висновках починають із дуже стислого опису актуальності обраної для дослідження проблеми. Потім, знову ж таки, коротко розкривають, що було з'ясовано в ході теоретичного аналізу певної проблеми. Нарешті, переходять до того, як вивчали цю проблему емпірично. Обов'язковим елементом є зазначення сфер переліків практичного застосування отриманих у дослідженні результатів. *Висновки повинні відповідати висунутим завданням.*

Обов'язкова складова курсової - **список використаних джерел**. Він має розміщуватись після основного тексту роботи (висновків), але перед додатками.

Вимоги до оформлення списку використаних джерел, цитування та внутрішньотекстове посилання. Список використаних джерел складається в алфавітному порядку чи у тому порядку, у якому посилання на відповідні літературні джерела зустрічаються у тексті. Не варто вводити до бібліографічного списку праці, на які немає посилання у тексті роботи і які фактично не були використані, а також довідники, науково-популярні книжки, газети. Посилання на ресурси Інтернет потребує зазначення сайту.

Посилатися слід на останні видання публікацій документів, хрестоматій, монографій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, що не включено до останнього видання.

Література оформлюється за *міжнародним бібліографічним стандартом АРА*.

Зразки оформлення літератури кирилицею за стандартом APA:

Статті: Яременко, О.О., & Левін, Р.Я. (2005). Ідеологія і основні принципи теорії формування здорового способу життя. *Український соціум*, 4, 61–75.

Книги: Андрушків, Б.М., & Кузьмін, О.Є. (1995). *Основи менеджменту*. Львів: Світ.

Матеріали конференції: Король, Л.О. (2016). Про спонтанність і ситуативність дитячого мовлення. Л.О. Калмикова (Ред.), *Психолінгвістика в сучасному світі – 2016:*

Тези XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Переяслав-Хмельницький, 20–21 жовтня 2016 року), (с. 49–51). Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М.

Автореферат дисертації: Левенець, А. Є. (2006). Психологічні особливості становлення життєвої перспективи в юнацькому віці. *Автореф. дис. канд. психол. наук*. Київ.

Зразки списку літератури латиницею за стандартом APA - див. за посиланням http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/bibliography/apa_style.pdf

Цитування та внутрішньотекстове посилання на літературні джерела здійснюються за стилем APA, наприклад (Іваненко, 2010; Іваненко & Петренко, 2016; Baron, Thompson & Hopkins, 2017); якщо зазначається сторінка джерела, то вона подається через двокрапку, наприклад (Іваненко, 2010: 56). Посилання здійснюються мовою оригіналу.

При згадуванні прізвищ учених необхідно вказувати рік (роки) праці (праць), які аналізує автор й вносити відповідні джерела у список літератури. Наприклад: у дослідженні С. Носенко (2001) встановлено... (Носенко, 2001) або ж робити посилання у [...] на відповідне джерело у списку джерел.

На всі прізвища, які вказані в тексті, повинні бути посилання в списку літератури, а на всі літературні джерела, які вказані в списку літератури, має бути посилання по тексту.

Цитата, взята не з першоджерела, а з іншої наукової роботи, подається за останнім джерелом. У цьому випадку вводять такі пояснювальні слова: “Цит. за кн.:”

або “Див.:”. У “Висновках” роботи цитування не рекомендується.

Посилання треба розташувати в тексті (посторінкові). Вони можуть містити як текстовий матеріал (примітки, коментарі, уточнення), так і бібліографічні дані про працю, що згадується у тексті роботи.

Наявність **додатків** у курсових роботах не є обов’язковим елементом. До додатків включають таблиці та схеми; рисунки; проміжні математичні доведення, формули та розрахунки; тексти опитувальників; таблиці сирих балів; ілюстрації допоміжного характеру, вихідні статистичні дані тощо. Додатки оформлюють як продовження роботи, кожен із них починають з нової сторінки.

ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА РОБОТИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ АДАПТАЦІЇ ПСИХОДІАГНОСТИЧНОЇ МЕТОДИКИ

Для курсових робіт, метою яких є адаптація сучасного психодіагностичного інструментарію, та здобувач, який затверджує цю тему, буде її продовжувати й при написанні магістерської роботи, загальні вимоги до оформлення роботи, докладно викладені в попередньому розділі.

Виключення стосується другого розділу.

Другий розділ має містити опис **першого та другого етапів** проведеної адаптації за представленим планом. **Третій етап буде продовжено вже в магістерській роботі.**

Етап 1. Створення адаптації (постановка проблеми)

Крок 1. Підготовка та планування

- 1.1. Огляд літератури
- 1.2. Оцінка реалістичності проведення адаптації
- 1.3. Звернення да автора методики (за необхідності)
- 1.4. Отримання дозволу етичного комітету (Додаток Г)

Крок 2. Переклад та адаптація: процедура

- 1.1 Описати використані методи, правила та засоби перекладу
- 1.2 Залучені фахівці

Етап II. Тестування адаптації

Крок 1. Проведення опитування

- 1.1 Інформована згода (за наявності)
- 1.2. Соціально-демографічний блок (основні респонденти, як вони залучались до дослідження, критерії включення респондентів у вибірку)
- 1.3. Як проводився збір даних, використані платформи
- 1.3. Опитувальник, який адаптується
- 1.4. Ідентифікатор респондента (за необхідності)

ПЕРЕВІРКА НА ПЛАГІАТ (рівень унікальності)

Курсові роботи здобувачів Інституту в обов'язковому порядку перевіряються на присутність академічного плагіату відповідно до норм «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників у Київському інституті сучасної психології та психотерапії». Для інтерпретації розрахованого значення індексу унікальності тексту слід керуватись наступними критеріями:

Для курсових робіт магістрів	80-100%	Високий рівень унікальності (робота допускається до захисту та/або опублікування)
Для курсових робіт магістрів	65-79%	Середній рівень унікальності (робота потребує уваги з боку наукового керівника (рецензентів, редакторів); може бути повернута на доопрацювання і повторну перевірку)
Для курсових робіт магістрів	50-64%	Низький рівень унікальності (робота потребує особливої уваги з боку наукового керівника (рецензентів, редакторів); очевидно, є потреба у доопрацюванні та повторній перевірці);
Для курсових робіт магістрів	49% і нижче	Недопустимо низький рівень унікальності (робота повинна бути відхилена і може бути прийнята до повторного розгляду лише за умов докорінної переробки)

Перевірка на плагіат здійснюється відповідальним за таку роботу працівником Інституту.

Термін надання до кафедри необхідної документації щодо проходження на плагіат здійснюється у строк не пізніше ніж 14 календарних днів до запланованого захисту.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Організація, виконання, текст та захист курсової роботи		Кількість балів
1	Виконання курсової роботи відповідно до графіку	0-10
2	Відповідність дотримання вимогам щодо оформлення роботи: правильність оформлення роботи, відсутність редакційних помилок, наявність та якість ілюстративних матеріалів (таблиць, діаграм, малюнків, графіків тощо), обсяг роботи	0-15
3	Правильність визначення основних елементів у вступі: об'єкт, предмет, мета, завдання, дослідницькі питання тощо	0-5
4	Правильність оформлення списку використаних джерел, наявність більшої кількості іноземних видань та видань після 2000 року	0-5
5	Наявність впровадження результатів дослідження: участь в конференції та публікація тез	0-5
6	Теоретична цінність отриманих результатів	0-10
7	Практична цінність отриманих результатів	0-8
8	Логічність, послідовність та науковість викладення матеріалу	0-7
9	Загальний рівень розкриття теми в курсової роботі	0-10
10	На захисті продемонстровано глибокі знання предмету дослідження, вміння викласти у стислій формі отримані результати дослідження	0-20
11	Відповіді на поставлені питання надаються аргументовано, продемонстровано вміння вести коректну наукову дискусію	0-5
Всього (max)		100

Атестація проводиться у вигляді захисту. Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна шкала.

Сума балів	Оцінка ECTS	Національна оцінка
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)

74-81	C	Добре (в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок)
64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63	E	Задовільно (задовольняє мінімальні критерії)
35-59	FX	Незадовільно (із можливістю повторного складання)
1-34	F	Незадовільно (із обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

На передзахист допускається готова робота, в яку після передзахисту можна вносити правки та корективи, які були вказані науковим керівником. За умови суттєвих зауважень з боку наукового керівника, здобувач вносить необхідні правки та знову відправляє роботу для оцінювання науковому керівнику та отримує дозвіл на перевірку на плагіат.

Після отримання від наукового керівника дозволу, здобувач надсилає її на перевірку на плагіат у форматі **PDF без титулу, змісту, списку джерел та додатків**.

Після отримання звіту перевірки роботи на плагіат та дозволу від наукового керівника, здобувач завантажує повністю готову роботу у форматі **PDF через систему Moodle**.

Захист курсової роботи приймає науковий керівник. Під час захисту можуть бути присутніми представники кафедр, навчальної частини та адміністрації. Захист відбувається державною мовою. Доповідь та презентація результатів триває 5 – 7 хвилин. У ході виступу особливу увагу приділяють результатам емпіричного дослідження, кінцевим результатам, критичним зіставленням та оцінкам. Завершується доповідь заключною частиною, яка містить основні рекомендації щодо важливості та можливого практичного застосування результатів дослідження.

Бажаємо успіхів та творчого натхнення!

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

**КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
ТА ПСИХОТЕРАПІЇ**

КУРСОВА РОБОТА

НАЗВА

Здобувача (ки) _____ курсу _____ групи
Спеціальності 053 Психологія
Освітньо-професійна програма
**Психологія забезпечення ментального
здоров'я**

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник

(вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

Кількість балів _____

Національна шкала _____

Оцінка ECTS _____

Київ 20__ р.

Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

ВСТУП.....

РОЗДІЛ 1.....

1.1.....

1.2.....

1.3.....

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2.....

2.1.....

2.2.....

2.3.....

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Засоби текстового зв'язку в науковій праці

<p>Визначення наукових завдань</p>	<p>Вивчити... Визначити... Виокремити... Висвітлити нові підходи дослідників до .. Виявити, систематизувати, класифікувати і охарактеризувати ... Відобразити... Дослідити... З'ясувати... Обґрунтувати... Окреслити недосліджені, недостатньо вивчені або сфальсифіковані аспекти проблеми, Осягнути вагомість й значення дослідних результатів та визначити їх залежність від ... Охарактеризувати... Показати... Проаналізувати... Провести аналіз основних засад... Прослідкувати... Простежити... Розглянути... Розкрити основний зміст... Розширити ... Сформулювати актуальні наукові проблеми подальшого вивчення... Уточнити...</p>
<p>Послідовність викладу</p>	<p>По-перше, по-друге, по-третє... З одного боку, з іншого боку... Насамперед... Передусім... Спочатку... Тепер... Далі. Водночас... Після того як. Нарешті... На закінчення...</p>

Ступінь вірогідності повідомлення	Очевидно... Безумовно... Без сумніву... Безперечно... Напевне... Певно... Певна річ... Звичайно... (Як) Відомо... Мабуть...
Послідовність у часі	Спочатку, потім, тепер... Насамперед... Перш ніж...
Причина і наслідок, умова і наслідок	Якщо ..., то... Оскільки... Тому. (А) Відтак... Таким чином... Внаслідок... Завдяки тому, що ... У зв'язку з тим, що... Через те, що... В результаті... Отже... Зважаючи на те, що... З огляду на те, що... З огляду на викладене вище... Це спричиняється
Зіставлення, протиставлення	Так само, як і. Як., так і... Проте... Навпаки... У той самий час... Однак... Втім...
Доповнення, уточнення	Водночас... Зокрема... Крім того... Щоправда... Наприклад... Як-от... Разом з тим... Точніше... Зауважимо...
Перехід до нової думки	Розглянемо... Перейдемо до... Ще одне:
Визначення результатів	Простежено ...(зв'язок з (літ)). У порівняльному ключі зроблено класифікацію методологічних підходів, застосовуваних до вчення... Доведено... Окреслено понятійний апарат... Сформульовано авторське трактування понять... Обґрунтовано (поняття)

Узагальнення, висновок	Отже. Таким чином. Узагальнюючи сказане. З розглянутого можна зробити такі висновки. Зважаючи на викладене вище. Звідси. Підсумовуючи.
-----------------------------------	--

Звернення до етичного комітету

Заява на оцінку Адаптація методики ...НАЗВА... Комітетом з етики наукових досліджень Київського інституту сучасної психології та психотерапії

1. Загальна інформація

- 1.1. Адаптація методики(вказати назву)
- 1.2. Заявник (ПІБ):
- 1.3. Представлене дослідження є внутрішнім проектом Інституту та зроблено в межах магістерської роботи

2. Короткий опис (не більше 1000 слів)

- 2.1. Короткий опис (передумови, методи, до 400 слів)
- 2.2. Мета та гіпотези/дослідницькі питання:
- 2.3. Чи отримує адаптована методика високі психометричні показники?
- 2.4. Які психометричні характеристики методики, зокрема внутрішня узгодженість, надійність та валідність цієї шкали?

- 2.5. Актуальність:

3. Дизайн дослідження:

- 3.1. Опис дизайну дослідження (час опитування, тип і кількість груп, контрольні групи тощо):
- 3.2. Опис процесу залучення до дослідження (наприклад, текст оголошення або розсилки):

Для адаптації опитувальника буде використано метод Також буде розміщено оголошення у соціальних мережах

- 3.3. Приблизний час проходження опитувальника - .. хв

3.4. Опис вибірки:

Коротко опишіть критерії включення або виключення учасників дослідження (наприклад, потенційно вразливі групи населення, діти, або люди, які не можуть підписати інформовану згоду на участь):

3.5. Опис методів аналізу даних:

Планується використання Надійність опитувальника буде обраховуватися за допомогою Кореляція ... буде використана для вивчення Для обрахування ретестової надійності буде застосовано

3.6. Опис захисту даних та персональних даних (у разі використання, зокрема, поясніть механізми анонімізації/псевдоанонімізації, або поясніть, чому персональні дані використовуватимуться без анонімізації та яким чином буде забезпечуватись безпечне зберігання персональних даних):

3.7. Поясніть, яким чином забезпечуватиметься добровільність участі у дослідженні?

4. Інші етичні аспекти

4.1. Чи будуть учасники повністю розуміти природу, мету та зміст дослідження?

4.2. Чи будуть учасники отримувати неповну або недостовірну інформацію щодо мети дослідження?

Згода

Я, _____, своїм підписом засвідчую правдивість поданої інформації та у разі змін у дизайні, меті, методах дослідження, зобов'язуюсь повідомити Комітет з етики задля перегляду оновленої інформації.

Підпис (прізвище та ініціали)

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Рівень емоційного вигорання у студентів в умовах навчального процесу
2. Психологічні механізми формування тривожності у підлітковому віці
3. Особливості емоційного інтелекту як чинника ментального благополуччя
4. Алекситимія та її вплив на психічне здоров'я молоді
5. Зв'язок рівня самоприйняття та емоційної стабільності особистості
6. Депресивні тенденції у молодих жінок в умовах соціальної нестабільності
7. Вплив самооцінки на рівень психологічного благополуччя в юнацькому віці
8. Психологічна втома та її роль у зниженні ментального ресурсу особистості
9. Копінг-стратегії як ресурс подолання тривалого стресу
10. Стресостійкість як чинник ментального здоров'я у військовослужбовців
11. Психологічна адаптація студентів першого курсу в умовах змін середовища
12. Копінг-поведінка осіб, які пережили втрату близьких
13. Механізми психологічного захисту у людей з підвищеним рівнем тривожності
14. Особливості подолання стресу у волонтерів гуманітарних місій
15. Труднощі адаптації та емоційний дистрес у внутрішньо переміщених осіб
16. Репродуктивне здоров'я та психоемоційний стан жінки
17. Ментальне здоров'я жінок, що пережили домашнє насильство
18. Ціннісні конфлікти як чинник емоційного напруження у жінок середнього віку
19. Вплив образу тіла на психічне благополуччя молодих жінок
20. Особистісні риси як фактор психологічної стабільності в період вагітності
21. Психологічні наслідки безпліддя у жінок: емоційні та когнітивні аспекти
22. Ментальне здоров'я батьків дітей з розладами аутистичного спектру (РАС)
23. Конфліктність у шлюбі як предиктор психологічного неблагополуччя партнерів
24. Психоемоційний стан матерів в умовах самостійного виховання дитини
25. Батьківське відчуження як джерело психологічної травми у дітей
26. Образ ідеальної сім'ї та його вплив на психічне здоров'я молоді
27. Стресові фактори у родинах військовослужбовців: виклики та підтримка
28. Емоційне вигорання у фахівців допомагаючих професій
29. Особливості психологічного благополуччя медичних працівників в умовах перевантаження
30. Вплив стилю керівництва на ментальне здоров'я персоналу
31. Рівень суб'єктивного благополуччя в ІТ-фахівців як показник ментального ресурсу
32. Мотиваційний профіль та психологічна стійкість підприємців
33. Гендерні особливості переживання стресу у підлітків
34. Ментальне здоров'я у представників ЛГБТК+ спільноти в Україні
35. Психологічні аспекти самотності в умовах урбанізованого середовища
36. Соціальна підтримка як ресурс збереження ментального здоров'я літніх людей
37. Цифрова залежність і психологічний дискомфорт у молоді

38. Психологічні наслідки хронічного інформаційного стресу
39. Психологічні чинники задоволеності материнством у жінок із дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку
40. Вплив стилю дитячо-батьківських взаємин на рівень тривожності у молодших школярів
41. Вікові особливості резильєнтності особистості в молодому та зрілому віці
42. Індивідуально-психологічні детермінанти вибору психотерапевтичного напрямку у початківців-психотерапевтів
43. Особливості образу сім'ї у підлітків із дисфункціональних родин
44. Роль рефлексії та емпатії у формуванні професійної позиції здобувачів освіти за спеціальністю «Психологія»
45. Гендерна специфіка поведінки особистості у професійній психологічній діяльності
46. Психологічні чинники ефективного лідерства в умовах реалізації бізнес-проектів
47. Нейропсихологічні аспекти вищих психічних функцій як чинник шкільної адаптації дітей
48. Соціально-психологічні особливості ментального здоров'я самотніх жінок
49. Вплив стилів сімейного виховання на прояви агресивності у дітей молодшого шкільного віку
50. Психологічні механізми адаптації вимушених переселенців середнього дорослого віку
51. Психічні особливості дітей — жертв внутрішньосімейного насильства
52. Взаємозв'язок агресивності підлітків та якості їх міжособистісної взаємодії
53. Роль емоційного інтелекту та копінг-стратегій у подоланні життєвих труднощів у ранньому дорослому віці
54. Психологічні чинники формування міжособистісних стосунків у дітей молодшого шкільного віку
55. Суб'єктивне благополуччя жінок із акцентуйованими рисами характеру: психологічний аналіз
56. Вікові відмінності професійної деформації особистості
57. Особливості психодіагностики життєстійкості в молодому та середньому віці
58. Страхи та тривожні реакції у дітей молодшого шкільного віку: психологічний аналіз
59. Вплив стилю сімейного виховання на ставлення дітей до обману та неправди
60. Емоційні порушення у пацієнтів із гіпертонічною хворобою: психологічний аспект
61. Психологічні детермінанти агресивної поведінки у студентської молоді
62. Формування інтернет-залежності у фахівців, що працюють у сфері інформаційних технологій
63. Психологічні чинники задоволеності подружнім життям
64. Образ Я у представників творчих професій: психологічна характеристика

65. Гендерні відмінності в уявленнях про ідеального партнера у шлюбних стосунках
66. Особливості міжособистісного спілкування у віртуальному середовищі соціальних мереж
67. Психологічні та самосвідомісні особливості дорослих осіб зі схильністю до адиктивної поведінки
68. Внутрішня картина хвороби у пацієнтів із психосоматичними розладами: психологічний аспект
69. Мотиваційні чинники залучення до волонтерської діяльності в умовах війни
70. Комунікативна компетентність фахівців соціономічних професій
71. Психологічні чинники розвитку творчих здібностей у дітей молодшого шкільного віку
72. Стиль батьківського виховання як чинник формування страхів у дошкільників
73. Психологічні особливості адаптації особистості в період ранньої дорослості
74. Емоційна стійкість матері як передумова формування міжособистісних взаємин дитини
75. Я-концепція осіб, які перебувають у співзалежних стосунках
76. Особистісна зрілість старшокласників: психологічні критерії
77. Копінг-стратегії осіб пенсійного віку: вікові особливості та адаптаційні ресурси
78. Роль самоактуалізації в розвитку міжособистісної залежності
79. Темперамент і локус контролю як предиктори вибору копінг-стратегій у різних вікових групах
80. Психологічні детермінанти збереження ментального здоров'я особистості
81. Самотність у жінок дорослого віку: роль особистісних чинників переживання
82. Невизначеність професійного майбутнього як джерело тривожності у студентів-психологів
83. Прокрастинація та поведінкові стратегії подолання стресу у представників різних сфер праці
84. Асертивність як ресурс подолання соціальної фрустрованості
85. Стиль батьківського виховання та розвиток довільної регуляції у дітей дошкільного віку
86. Життєстійкість особистості в умовах воєнного стану: психологічний аналіз
87. Емоційно-вольова сфера жінок із різними показниками індексу маси тіла
88. Психологічне благополуччя вимушено переміщених осіб: детермінанти і механізми
89. Самоприйняття як чинник соціально-психологічної адаптації в нових умовах
90. Психологічні фактори професійного самовизначення старшокласників
91. Майндфулнес і самодетермінація: зв'язки та психологічні механізми
92. Адаптація психодіагностичної методики (з уточненням назви) до сучасного українського контексту

93. Невротичні прояви та емоційне вигорання у медичних працівників: взаємозв'язок
94. Материнські установки у жінок із безпліддям: психологічна специфіка
95. Психологічні особливості кризи середнього віку у жінок
96. Якість життя дорослих осіб із розладами аутистичного спектру: психосоціальні чинники
97. Психологічна готовність до материнства: структура та чинники формування
98. Психологічна адаптація внутрішньо переміщених осіб у контексті воєнних подій
99. Особливості батьківського виховання дітей із розладами аутистичного спектру
100. Розвиток емпатії у студентів соціономічних спеціальностей
101. Емоційна співзалежність у жінок: психологічні чинники
102. Самоактуалізація в підлітковому віці: мотиви та умови реалізації
103. Інтернет як ресурс і ризик соціально-психологічної адаптації в підлітковому віці
104. Аутодеструктивна поведінка як прояв психологічної схильності до ризику
105. Когнітивне старіння: особливості мислення та пам'яті у пізньому віці
106. Соціокультурні чинники формування психічних функцій у дітей: нейропсихологічний аналіз
107. Особливості сприйняття часу у представників різних вікових груп
108. Порушення комунікації як фактор шкільної дезадаптації
109. Порушення емоційної регуляції у дітей: психологічний підхід
110. Стиль сімейного виховання як чинник формування патохарактерологічних особливостей у дітей і підлітків
111. Сімейні чинники розвитку психосоматичних розладів у дітей
112. Якість життя осіб із хронічними захворюваннями: психологічна оцінка
113. Стрес і психічна травма в умовах війни: особливості переживання
114. Емоційний досвід осіб, що пережили психотравмуючі події: психологічний аналіз
115. Вплив негативного дитячого досвіду на психологічне функціонування у молодому віці
116. Психологічні особливості девіантної поведінки підлітків
117. Психологічні механізми ворожості та ненависті
118. Соціально-психологічні чинники суб'єктивного благополуччя в умовах воєнної загрози